

21η Διδακτική Ενότητα

Π Ο Λ Ι Τ Ι Κ Α Δ Ι Κ Α Ι Ω Μ Α Τ Α Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α Δ Ι Κ Α Ι Ω Μ Α Τ Α Υ Π Ο Χ Ρ Ε Ω Σ Ε Ι Σ Τ Ω Ν Ε Λ Λ Η Ν Ω Ν Π Ο Λ Ι Τ Ω Ν

Παρατηρήσεις, Σχόλια, Επεξηγήσεις

1. Με το δικαίωμα της εργασίας, ως κοινωνικό δικαίωμα (άρθρο 22 § 1 του Συντάγματος) συνδέονται στενά:
 - α) Το δικαίωμα της ίσης αμοιβής ανδρών και γυναικών, αλλά και η διασφάλιση της ίσης αμοιβής για ίσης αξίας εργασία (άρθρο 22 § 1 εδ. β' Συντάγματος)
 - β) Το δικαίωμα της συλλογικής αυτονομίας, δηλαδή κυρίως ο θεσμός των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας (άρθρο 22 § 2 του Συντάγματος)
 - γ) Η απαγόρευση της αναγκαστικής εργασίας (άρθρο 22 § 3 του Συντάγματος)
 - δ) Το δικαίωμα των εργαζομένων στην κοινωνική ασφάλιση (άρθρο 22 § 4 του Συντάγματος)
 - ε) Η διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας σε όλες τις εκδηλώσεις της και ειδικά το δικαίωμα της απεργίας (άρθρο 23 §§ 1, 2 του Συντάγματος)

Εργασία για το σπίτι

- ◆ Το δικαίωμα στην εργασία είναι συγχρόνως ατομικό και κοινωνικό.
 - α) Ποια είναι η έννοιά του ως ατομικού δικαιώματος;
 - β) Ποια είναι η έννοιά του ως κοινωνικού δικαιώματος;
 - γ) Με ποια άλλα δικαιώματα συνδέεται το δικαίωμα της εργασίας ως κοινωνικό δικαίωμα;
- (Για την εργασία αυτή ο διδάσκων καθηγητής μπορεί να δώσει στους μαθητές σε φωτοτυπίες τα άρθρα 22 και 23 του Συντάγματος)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Συνδυασμός ερωτήσεων του τύπου «σωστό - λάθος» και σύντομης απάντησης

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες.

1. Τα πολιτικά δικαιώματα αποτελούν δικαιώματα συμμετοχής στις διαδικασίες παραγωγής και διαμόρφωσης της πολιτειακής βούλησης.	Σ	Λ
2. Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση αποτελεί πολιτικό δικαίωμα.	Σ	Λ
3. Ορισμένα ατομικά δικαιώματα, όταν ασκούνται συλλογικά, αποκτούν πολιτικό περιεχόμενο.	Σ	Λ
4. Με την κατοχύρωση των κοινωνικών δικαιωμάτων επιδιώκεται η δημιουργία του κράτους πρόνοιας.	Σ	Λ
5. Όλοι οι Έλληνες πολίτες υποχρεούνται σε βετή τουλάχιστον σχολική φοίτηση.	Σ	Λ
6. Η αντίσταση κατά οποιουδήποτε επιχειρεί να καταλύσει με τη βία το Σύνταγμα αποτελεί δικαίωμα αλλά και υποχρέωση των Ελλήνων.	Σ	Λ

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Δυο βασικά κοινωνικά δικαιώματα είναι:
 - α) το δικαίωμα της συνάθροισης και της ιδιοκτησίας
 - β) το δικαίωμα της παιδείας και της εργασίας
 - γ) το δικαίωμα της κοινωνικής ασφάλισης και της ελευθερίας του τύπου
 - δ) το δικαίωμα του εκλέγειν και της προστασίας του περιβάλλοντος
2. Τα κοινωνικά δικαιώματα αποτελούν:
 - α) δικαιώματα συμμετοχής στην άσκηση της κρατικής εξουσίας
 - β) αξιώσεις των πολιτών από το Κράτος να παρέμβει και να στηρίζει ορισμένα κοινωνικά αγαθά
 - γ) αξιώσεις των πολιτών από το Κράτος να μείνει μακριά από τον προσωπικό τους χώρο

Ερωτήσεις αντιστοίχισης

Να γράψετε στο κενό αριστερά το γράμμα του δεδομένου της Β' στήλης, που αντιστοιχεί στο δεδομένο της Α' στήλης. (Σε κάθε δεδομένο της Α' στήλης αντιστοιχούν τρία από τα δεδομένα της Β' στήλης).

1.

A'	B'
1. ___ Ατομικό δικαίωμα	α) ελευθερία της γνώμης β) παιδεία γ) προστασία του περιβάλλοντος δ) προστασία της ιδιοκτησίας
2. ___ Πολιτικό δικαίωμα	ε) εκλέγειν και εκλέγεσθαι στ) προστασία της οικογένειας
3. ___ Κοινωνικό δικαίωμα	ζ) διορισμός σε δημόσια θέση η) προσωπική ασφάλεια θ) ίδρυση και συμμετοχή σε πολιτικό

	κόμμα
--	-------

2.

A´	B´
1. ___ Δικαιώματα	α) συνεισφορά στα δημόσια βάρη β) κοινωνική ασφάλιση γ) εργασία
2. ___ Υποχρεώσεις	δ) στρατιωτική θητεία ε) κοινωνική και εθνική αλληλεγγύη στ) άσυλο κατοικίας

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Τα δικαιώματα αποτελούν αξιώσεις των πολιτών από το να παρεμβαίνει και να στηρίζει ορισμένα, που το Σύνταγμα κρίνει σημαντικά για την ζωή, για την επίτευξη του Κράτους Πρόνοιας.
2. Ο σεβασμός στο και στους που συμφωνούν με αυτό και η αφοσίωση στην πατρίδα και την αποτελούν θεμελιώδη όλων των Ελλήνων.

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Σε ποια περίπτωση ορισμένα ατομικά δικαιώματα αποκτούν πολιτικό περιεχόμενο; Να αναφέρετε παραδείγματα.
2. Ποια είναι η έννοια των κοινωνικών δικαιωμάτων; Να αναφέρετε ορισμένα από αυτά.
3. Ποια είναι η πρώτη θεμελιώδης υποχρέωση των Ελλήνων πολιτών, σε ποιο άρθρο του Συντάγματος αναφέρεται και για ποιους λόγους;
4. Σύμφωνα με το άρθρο 22 § 3 του Συντάγματος, απαγορεύεται οποιαδήποτε μορφή αναγκαστικής εργασίας. Υπάρχει εξαίρεση στη ρύθμιση αυτή;

Ερώτηση ανάπτυξης

- Να επισημάνετε τη διαφορά μεταξύ ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων;